

2025-09-12

REMISSVAR

Fi2025/00822

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner (Statskontoret 2025:7)

SmåKom är en nationell organisation för små kommuner. Vi har för närvarande 75 medlemmar, vilka består av de till befolkningstalet mindre, men ofta till ytan större, kommunerna i Sverige. Samtliga av våra medlemskommuner har färre än 15 000 invånare.

SmåKom är i huvudsak positiva till de förslag som Statskontoret föreslår i sin utredning.

Värt att nämna är dock att i flertalet av våra medlemskommuner saknas privata utförare helt och i den mån de förekommer är andelen ofta låg varvid de föreslagna lagändringarna inte skulle utgöra någon betydande skillnad.

Vi anser ändå att det är viktigt med god kontroll och stöder förslaget att i kommunallagen förtydliga och förstärka kommunfullmäktige och kommunstyrelsens informationsansvar och uppsiktsplikt gällande privata utförare.

Vi är eniga med Statskontoret när det gäller behovet av bättre tillgång till information för att kunna genomföra en effektiv kontroll och uppföljning. Staten behöver förbättra förutsättningarna för kommunerna att kontrollera och följa upp privata utförare, främst genom lätnader i sekretessregler, upphandlingslagstiftningen och lagen om valfrihetssystem.

Vi delar också utredningens åsikt om att utredningsgrunderna vid upphandling behöver förtydligas och att det behövs fler grunder för uteslutning.

Vi vill understryka problematiken i det som Statskontoret konstaterar gällande de fall där kommunerna inte själva har avtal med utförarna men ändå har både ekonomisk skyldighet och ansvar. Kontroll och uppföljning riskerar här att ramla mellan stolarna mellan olika aktörer.

Vi anser att förslaget att vidare utreda vad som hindrar kommuner och regioner att polisanmäla välfärdsbrott är nödvändigt för att nå målet att minska välfärdsbrotten.

SmåKom stöder att staten tar ett större ansvar vad gäller kontroll och granskning men vill påminna om att redan de föreslagna ändringarna i kommunallagen är en viss inskränkning på det kommunala självstyret. Statens kontroll och granskning får inte ytterligare toppstyra eller betunga kommunerna utan måste ta hänsyn till de olika förutsättningar som kommunerna har.

Sist men inte minst vill SmåKom, oavsett om Statskontoret anser att förslagen endast kommer att innebära marginella kostnader, påminna om finansieringsprincipen. Kostnader för utökad kontroll, teknisk utrustning och kompetenshöjande åtgärder blir ofta betungande för en liten kommun även om tjänsterna köps eller samordnas med andra. En marginell kostnad i en liten kommun behöver definitivt ersättas då det marginella utrymmet ofta redan är upptaget av någon annan administrativ pålaga som anses innebära en marginell kostnad. Alternativet är att lyfta bort en redan existerande administrativ uppgift som motsvarar den resurs som Statskontorets förslag kan komma att innebära.

Yoomi Renström
Ordförande

Charlotta Haskovec
Verksamhetsledare